

Q3

Rapport för tredje kvartalet 2020

Tredje kvartalet

- Nettoomsättningen uppgick till 1 359 MSEK (2 048)
- Rörelseresultatet uppgick till -289 MSEK (198)
- Kvartalets resultat uppgick till -220 MSEK (176)
- Resultat per aktie uppgick till -55,1 SEK (44,1)
- Avkastning på operativt kapital uppgick till -18,3% (17,3)
- Nettoskulsättningsgraden uppgick till 0,04 ggr (-0,09)

Coronapandemin fortsätter att ha stor negativ påverkan på resandet med SJ.

Jämfört med tredje kvartalet 2019 var resandeutvecklingen¹ -52 procent och rörelseresultatet uppgick till -289 MSEK (198).

SJ har tagit del av stöd från de statliga generella företagspaket som syftar till att mildra effekterna av coronapandemin. SJ har i Sverige erhållit omställningsstöd avseende mars-april, statliga bidrag för korttidsarbete samt kompensation för sjuklönekostnader. SJ kommer även att ansöka om det förlängda omställningsstöd avseende maj-juli som regeringen beslutat om. I Norge har SJs verksamhet tagit del av det stöd som riktats specifikt till kollektivtrafiken. Sammanlagt påverkas det tredje kvartalets resultat av statliga bidrag om 235 MSEK.

SJ tar nästa steg för att långsiktigt öka kapaciteten. För att delfinansiera inköp av 30 nya snabbtåg har styrelsen för SJ AB beslutat att låna cirka 1 500 MSEK. Lånet har en löptid på 13 år och utbetalades under oktober.

Den trafik SJ-koncernen kör på uppdrag (upphandlad trafik) omfattas inte av bestämmelserna i LUF-direktivet. EU-kommissionen har i juli 2020 beslutat att Direktiv 2014/25/EU (det s.k. LUF-direktivet) inte ska tillämpas på kontrakt som tilldelas av upphandlande enheter i syfte att möjliggöra verksamhet som rör tillhandahållande av persontrafik på järnväg enligt ett avtal som grundas på beslut om allmän trafikplikt inom Sverige. Sjs kommersiella trafik omfattas fortsatt av LUF⁴.

Punktlighet, medeldistanståg, % (kvartal)

93^(93²)

Punktlighet, långdistanståg, % (kvartal)

86^(82²)

Nöjd kundindex, NKI³ (kvartal)

78^(73²)

Sjukfrånvaro, % (kvartal)

5,5^(4,2²)

Koncernöversikt i sammandrag	Juli-sept 2020	Juli-sept 2019	Förändring, %	Jan-sept 2020	Jan-sept 2019	Förändring, %	Rullande 12 månader	Helår 2019
Nettoomsättning, MSEK	1 359	2 048	-34	4 141	6 294	-34	6 449	8 602
Rörelsens kostnader, MSEK	-1 883	-1 923	-2	-5 460	-5 787	-6	-7 571	-7 898
Rörelseresultat, MSEK	-289	198	-246	-1 017	586	-274	-831	772
Rörelsemarginal, %	-18,1	9,7	n/a	-22,9	9,3	n/a	-12,3	9,0
Finansiella mål⁵								
Avkastning på operativt kapital, %, R12, (mål >7%)	-18,3	17,3	n/a	-18,3	17,3	n/a	-18,3	16,2
Nettoskulsättningsgrad, ggr (mål 0,5-1,0 ggr)	0,04	-0,09	n/a	0,04	-0,09	n/a	n/a	-0,14

1. Resandeutveckling inkluderar resande med SJ-biljett avseende kommersiell trafik och upphandlad trafik exklusive resande med periodkort inom upphandlad trafik. Dock ingår samtligt resande med periodkort inom ramen för Movingo-avtalet.
2. Jämförelsetal avser motsvarande kvartal 2019.
3. Metod för undersökningen som ligger till grund för index har förändrats från och med tredje kvartalet 2020 och utfallet är inte fullt ut jämförbart med tidigare perioder.
4. Lagen om offentlig upphandling inom försörjningssektorerna.
5. För avstämningar, se sidan 18.

SJ tar ansvar för framtidens trygga och klimatsmarta resande

Ett halvår har gått sedan coronapandemin förändrade det mesta i vår omvärld. Liksom övriga resebranschen har SJ påverkats starkt av tillfälligt förändrade resvanor. Årets tredje kvartal har i sammanhanget präglats av ett lugn där resandet ökat något från en extremt låg nivå. Vi har fortsatt att ta ansvar genom åtgärder för att även under pandemin erbjuda trygga och härliga resor.

Rekommendationer om hemarbete och digitala möten har medfört en omfattande resandeminskning i pendel- och affärsresandet. Sedan reserestriktionerna för symptomfria resenärer togs bort i juni har vi endast sett en mindre återhämtning av fritidsresandet. Vi är sammantaget fortfarande långt från de senaste årens nivåer och resandeutvecklingen under tredje kvartalet landade på -52 procent, jämfört med samma period föregående år.

” Vi tar nu nästa steg för att uppfylla vårt löfte om att ge våra resenärer fler och modernare tåg.

Resandeminskningen påverkade SJs intäkter. Trots att vi på ett kraftfullt sätt minskat våra rörliga kostnader blev rörelseresultatet för det tredje kvartalet -289 MSEK (198). I Sverige har SJ inte tagit del av den statliga kompensation som svenska regioner erhållit för uteblivna kollektivtrafikintäkter, utan endast stöd från de generella statliga företagspaket som syftar till att mildra effekterna av coronapandemin. I Norge däremot har vår verksamhet tagit del av det statliga stödet som riktas till kollektivtrafiken.

Vår tågtrafik har en viktig roll för att samhället ska fungera och vi har därför valt att trafikera samtliga SJs linjer. Tidigt under pandemin drog vi ned på trafiken dels för att så få ville resa, dels för att minska våra kostnader. Allt eftersom efterfrågan stigit har vi både ökat antalet avgångar och antalet vagnar per avgång för att minska risken för trängsel ombord. Alla våra medarbetare ombord på tågen och i verkstäder var tillbaka på heltid redan vid midsommar för att ta hand om våra resenärer och tåg.

Vi på SJ skapar möjligheter för att resenärer och medarbetare ska känna sig trygga ombord. Ansvaret för att kollektivresor är trygga är delat mellan operatören och resenären – vi måste tillsammans skapa goda förutsättningar. Redan under förra kvartalet spärrade vi säten för att öka avståndet mellan resenärer. För att underlätta beslutet att flytta fram sin resa för den som inte känner sig helt frisk ändrade vi tidigt våra regler så att även ej ombokningsbara biljetter automatiskt blev ombokningsbara. Vi har nu förlängt denna hållning så den gäller samtliga biljetter som vi släppt under hösten.

Utifrån kundundersökningar och löpande dialoger med medarbetare ombord vet vi att våra resenärer i hög utsträckning har upplevt SJ-resan som trygg även under pandemin. Under tredje kvartalet har vi vidareutvecklat platskartan i bokningsdialogen så att den som ska resa med en bokningsbar avgång kan se vilka säten som är spärrade. Den som reser i sällskap med andra kan välja att sitta tillsammans medan den som reser ensam har möjlighet att välja en plats med tomt säte bredvid.

På våra regionaltåg är platsbokning inte möjlig och med omfattande distansarbete är det svårare än någonsin för oss att förutspå hur många som har för avsikt att resa en viss tid och dag. Därför lägger vi nu ut information om populära avgångar inom regionaltrafiken på sj.se så att den som har möjlighet kan ta ansvar och välja en annan, mindre populär, avgång.

Trygga och nöjda kunder och resenärer förutsätter kompetenta och engagerade medarbetare och det har vi på SJ. Det må vara sagt förut men det är SJs medarbetare som gör att våra resenärer kommer tillbaka igen och igen. Jag är så glad över den fina introduktion jag fått under mina första veckor som vd och är imponerad av hur snabbt SJ anpassat verksamheten under pandemins olika faser.

SJs medarbetare, och främst de som arbetar med personalplanering och ombord på våra tåg, har slitit hårt för att allt ska fungera även när förutsättningarna förändrats både sent och mycket. Vi i SJs ledning delar arbetstagarorganisationernas uppfattning om att arbetssituationen för dessa grupper inte längre är hållbar och vi har enats om åtgärder.

I juni välkomnade vi omkring 300 nya medarbetare till koncernen när vi tog över Trafikpaket Nord i Norge, vår första upphandlade affär som i sin helhet är utanför Sverige. Trafiken har sedan start flutit på bra och SJs kompetens att först ta över en så stor affär och sedan köra den utifrån helt nya förutsättningar än planerat väcker min beundran. Nu ser vi alla fram emot att ta ansvar för Öresundstågtrafiken i mitten av december och förutspår en lika smidig övergång.

Intresset för det klimatsmarta resandet fortsätter att öka och tåget kommer under överskådlig tid att förbli det överlägsna alternativet. Resandet med SJ har ökat kraftigt det senaste decenniet. Vårt senaste snabbtåg SJ 3000, stora satsningar på våra säljkanaler och överlag ett bättre erbjudande har drivit den utvecklingen. Dessutom har den ökade klimatinsikten fått fler att välja tåget och SJ. När vi återigen på ett tryggt sätt kan besöka älskade släktingar och vänner, spännande platser och inspirerande arrangemang är jag övertygad om att SJ återigen blir det självklara transportsättet dit för många.

Tåget är det bästa sättet att resa för att ta oss in i framtiden utan att skada den. Därför har vi under de senaste månaderna arbetat vidare med våra verksamhetskritiska investeringar och projekt. Vi tar nu nästa steg för att uppfylla vårt löfte om att ge våra resenärer fler och modernare tåg. Det lån på ca 1,5 miljarder kronor som vi tagit upp i oktober kommer att delfinansiera ett 30-tal nya snabbtåg. Totalt avser vi att under de närmaste åren investera cirka 12 miljarder kronor i modernisering av vår tågflotta.

Stockholm den 20 oktober 2020

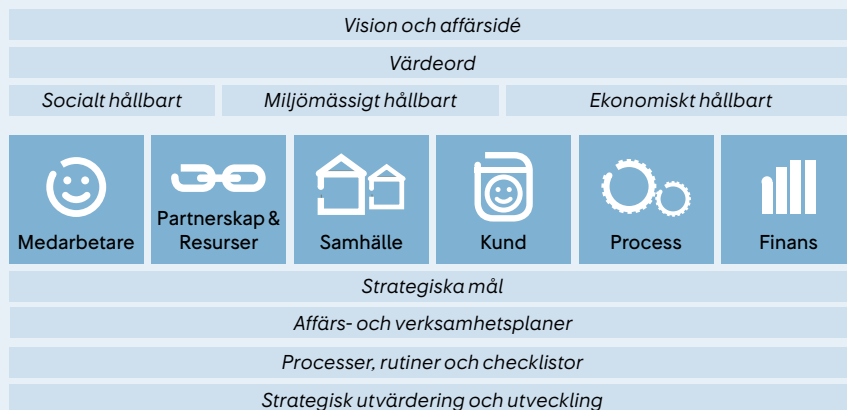
Monica Lingegård
Verkställande direktör

SJ-koncernens styrkort¹

	Utfall 30 sept 2020	Mål helår 2020	Utfall helår 2019
😊 Medarbetare			
Sjukfrånvaro, Sverige, % (R12)	6,2	4,6	4,9
Ledarskapsindex (årsvärde)	–	78	76
Prestationsindex (årsvärde)	–	82	80
Mångfald, %, utländsk bakgrund enligt SCB (årsvärde)	–	18	17
🔗 Partnerskap & resurser			
Antal genomförda hållbarhetsrevisioner ² (ackumulerat)	–	6	7
Leverantörs- och partnerskapsindex (årsvärde)	–	7,8	8,1
🏠 Samhälle			
Trafiksäkerhetsindex, Sverige (ackumulerat)	97,1	96,5	96,7
Varumärkesindex, VMI, SJ AB (kvartalsvärde)	56	58	53
Miljöindex, SJ AB (kvartalsvärde)	80 ³	80	79
SJ Volontär, antal timmar, Sverige (ackumulerat)	160	1 500	1 235
👤 Kund			
Nöjd kundindex, NKI, SJ AB (kvartalsvärde)	78 ⁴	76	73
Nöjd resenärsindex ⁵ , NRI, SJ Gotalandståg, pendeltåg (kvartalsvärde)	96 ³	94	96
Nöjd resenärsindex ⁵ , NRI, SJ Gotalandståg, regionaltåg (kvartalsvärde)	96 ³	95	96
🔄 Process			
Punktlighet långdistanståg, Sverige (fjärr- och nattåg), 5 min, % (R12)	87	95	83
Punktlighet medeldistanståg, Sverige (regionaltåg), 5 min, % (R12)	94	95	92
Punktlighet kortdistanståg, Sverige (pendeltåg), 3 min, % (R12)	95	95	94
Regularitet ⁶ långdistanståg, Sverige (fjärr- och nattåg), % (R12)	96	98	97
Regularitet ⁶ medeldistanståg, Sverige (regionaltåg), % (R12)	97	98	97
Regularitet ⁶ kortdistanståg, Sverige (pendeltåg), % (R12)	99	98	98
📊 Finans			
Avkastning på operativt kapital, % (R12)	-18,3	>7,0 ⁷	16,2
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	0,04	0,5-1,0 ⁸	-0,14
Utdelning, andel av periodens resultat, %	n/a	30-50	– ⁹

1. För definition av finansiella och icke-finansiella nyckeltal hänvisas till SJs [Års- och hållbarhetsredovisning 2019 sidorna 105-106](#).
2. Fördjupade leverantörsgranskningar ur ett hållbarhetsperspektiv.
3. Undersökningen som ligger till grund för index genomfördes inte under andra och tredje kvartalet på grund av coronapandemin.
4. Undersökningsmetoden har förändrats något och utfallet är inte fullt ut jämförbart med tidigare perioder.
5. Egen mätmetod, ej jämförbart med utfall för SJ AB.
6. Mäter andelen tåg som avgår från utgångsstation och kommer fram till slutstation enligt den plan som gäller två dygn innan trafikdygn.
7. Målet ska nås i genomsnitt.
8. Målet ska nås på sikt.
9. Till följd av stor osäkerhet kring coronapandemins effekter beslutade SJ ABs årsstämma att ingen utdelning lämnas för räkenskapsåret 2019.

Från vision till konkret arbete

Hållbart företagande är en naturlig och integrerad del i Sjs affärsmodell. Med utgångspunkt i Sjs vision, affärsidé och värdeord säkerställs ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbart företagande genom mätning och uppföljning av styrområdena: Medarbetare, Partnerskap & Resurser, Samhälle, Kund, Process samt Finans. För att årligen utvärdera och utveckla Sjs ledningssystem används den europeiska kvalitetsmodellen EFQM. Modellen underlättar för att med struktur och systematik mäta var SJ befinner sig i förhållande till vision och uppsatta mål.

Hållbart företagande

Jämförelsetal inom parentes avser utfall för helåret 2019, om inte annat anges.

Hållbart företagande är integrerat i Sjs affärsmodell. Med utgångspunkt i vision, affärsidé, värdeord och Sjs balanserade styrkort kan verksamheten bedrivas så att Sjs kunder och resenärer erbjuds en resa som är socialt, miljömässig och ekonomiskt hållbar. Sjs balanserade styrkort har sex styrområden för att regelbundet mäta och följa upp var SJ står i förhållande till uppsatta mål.

Medarbetare

Medarbetarnas hälsa och säkerhet har högsta prioritet eftersom friska medarbetare är en förutsättning för Sjs leverans. Omfattande åtgärder har vidtagits för att arbetsmiljön ska vara trygg och säker även under coronapandemin, bland annat förändrat arbetssätt ombord på tågen, digitala möten och hemarbete fram till den 31 december för dem som kan.

Korttidsarbete infördes från den 3 april för ungefär hälften av medarbetarna inom SJ AB. Flera omförhandlingar har genomförts och den 1 oktober upphörde allt korttidsarbete. Inga tillsvidareanställda inom SJ-koncernen har varslats om uppsägning med anledning av coronapandemin.

Sjukfrånvaron i Sjs svenska bolag uppgick under tredje kvartalet till 5,5 procent. Sjukfrånvaron ökade kraftigt i mars och har sedan april successivt minskat, med en kortvarig ökning i samband med höstterminsstarten. Mätt som rullande 12 månader uppgick sjukfrånvaron per den 30 september till 6,2 procent (4,9).

Medelantalet anställda, exklusive påverkan av korttidsarbete, i SJ-koncernen uppgick per den 30 september till 4 018 (3 792 per den 30 september 2019), fördelat på 2 818 (2 965) i moderbolaget SJ AB och 1 200 (827) i koncernens dotterbolag. Ökningen beror främst på trafikstart i juni för Sjs upphandlade affär i Norge.

Partnerskap & resurser

Under januari-september genomfördes inga (7 under helåret 2019) hållbarhetsrevisioner på grund av coronapandemin. Under fjärde kvartalet kommer de hotell som SJ har avtal med att revideras då Sjs ombordmedarbetare har många hotellövernattningar varje år.

Samhälle

Trafiksäkerhetsindex för januari-september uppgick till 97,1 (96,7). Trots minskad produktion har utfallet förbättrats något på grund av färre olyckor.

Varumärkesindex (VMI) för det tredje kvartalet uppgick till 56 (53).

Mätningen av Miljöindex är tillfälligt pausad på grund av rådande pandemi. Från och med 2021 återupptas mätningen med ny metod.

Utöver volontärintsätser under coronapandemin har Sjs medarbetare fortsatt att utföra insatser inom ramen för SJ Volontär. Utfallet under för årets första nio månader blev 160 timmar (1 235).

Kund

SJ AB:s Nöjd kundindex (NKI) uppgick för det tredje kvartalet till 78 (73). Även Sjs övriga kundundersökningar pekar på att den övergripande kundnöjdheten inte påverkats negativt under pågående pandemi.

SJ Götalandståg mäter Nöjd resenärsindex (NRI). Denna mätning var tillfälligt pausad under tredje kvartalet.

SJ har genomfört flera anpassningar för att göra tågresa trygg och säkra för resenärer och medarbetare under den pågående coronapandemin. SJ påminner om vikten av att hålla avstånd genom utrop i tågen, dekal och genom att skapa förutsättningar för social distansering ombord. SJ och resenärerna har ett gemensamt ansvar för att undvika smittspridning under tågresan.

Under tredje kvartalet uppdaterade SJ platskartorna i bokningsdialogen på sj.se, i Sjs app och i appen Mitt Tåg så att det framgår vilka stolar som är spärrade. På sj.se listas löpande populära avgångar inom den obokade regionaltrafiken för att skapa förutsättningar för den som kan att välja en annan avgång.

SJ har valt att förlänga uppgraderingen så att ej ombokningsbara biljetter automatiskt blir ombokningsbara.

I mitten av september lanserades en tidig version (så kallad beta-version) av en ny trafiksjajt där all den information som Trafikverket har om en resa samlas. En ny teknisk lösning gör det möjligt att skapa en direkt koppling mellan de kanaler som används för information till resenärerna, främst Sjs mobilapp, sj.se och Trafikverkets utrop och skyltar på stationerna. Om en störning inträffar kan SJ komplettera informationen till sina resenärer, till exempel med information om ersättningstrafik, alternativa resvägar eller om de om- och avbokningsregler som gäller.

Hösten 2020 infördes tvåstegsverifiering för SJ Prio-medlemmar vid inloggning på sj.se och i Sjs mobilapp för att öka säkerheten i inloggat läge och för att försvåra för bedragare att komma åt kontouppgifter.

Den 17 augusti öppnade Getingmidjan (sträckan Stockholm C – Stockholms södra) efter åtta veckors stängning för tredje sommaren i rad. Nu återstår två kortare avstängningar, en i höst och en under nästa vår, och sedan har järnvägssträckan fått en ny teknisk livslängd på över 80 år.

Inför 2021 kommer SJ bland annat att utöka trafiken med ett dagtåg Stockholm-Sundsvall-Östersund, istället för den befintliga veckoslutstrafiken via Bollnäs. På linjen Stockholm-Göteborg utökas snabbtågstrafiken med ytterligare två avgångar. Genom att växla om tågen i Sundsvall skapar SJ fyra nattågslinjer istället för en där Stockholm-Duved är upphandlad medan de övriga tre, Stockholm-Umeå, Göteborg-Duved och Göteborg-Umeå, körs på kommersiell basis. SJ kommer från mitten av december 2020 inte längre att köra upphandlad nattågstrafik till övre Norrland.

Norges första bonusprogram inom järnväg lanserades av SJ Norge i samband med trafikstarten den 8 juni. Under de första fyra månaderna har 10 000 resenärer blivit medlemmar i Sjs kundprogram SJ Prio.

Process

Punktligheten mätt som rullande 12 månader var per den 30 september för Sjs långdistanståg 87 procent (83), medeldistanståg 94 procent (92) och för kortdistanståg 95 procent (94). Endast avgångar i Sverige ingår i punktlighetsutfallet.

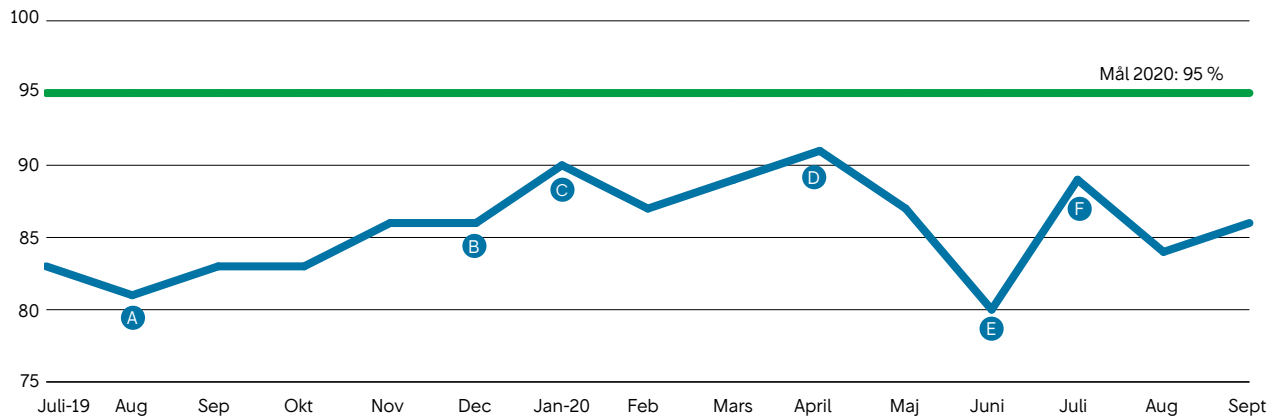
Den positiva trenden för Sjs punktlighet fortsatte under årets tredje kvartal. Under juli nådde samtliga tågslag en punktlighet som var väsentligt högre än under samma period föregående år. Flera trafikstoppande händelser medförde att punktligheten därefter sjönk något i augusti och september, främst för medeldistanstågen.

I slutet av kvartalet nåddes en punktlighet på 99 procent under en vecka på linjen Stockholm-Uppsala, 97 procent för de regional- och pendeltåg som SJ Götalandståg kör samt över 90 procent för snabbtågen på Västra stambanan. Punktligheten drogs ned av utmaningar på Svealandsbanan och för delar av trafiken i Bergslagen på grund av många fordonsfel i hyrda fordon, i kombination med korta vändtider i tågplanen samt ett underhållsarbete mellan Ludvika och Fagersta.

Olyckor, kontaktledningsproblem, obehöriga i spårområdet, bränder i och bredvid spåren, fordonsfel, spår- och signalfel var vanligt förekommande orsaker till trafikstörningar i Sverige under kvartalet.

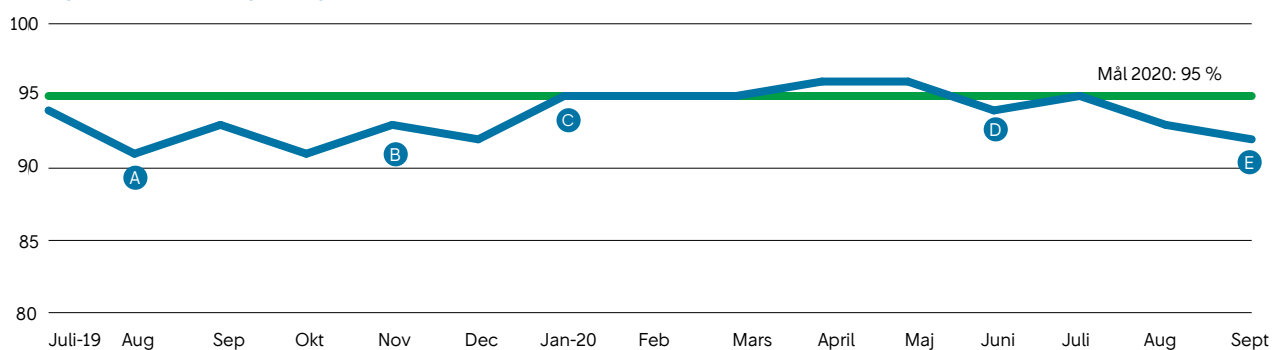
Den 8 juni började SJ köra upphandlad tågtrafik i Norge. SJs tåg nådde under det tredje kvartalet en punktlighet på 87 procent. Punktlighet mäts på något olika sätt i Norge och Sverige och utfallen är därför inte fullt ut jämförbara.

Punktlighet långdistanståg i Sverige, % (månadsvärden)

- A Flera olyckor och åskoväder, Omfattande brand i Hässleholm.
- B Nya konstruktionsregler för Västra stambanan i T20. Få planerade underhållsarbeten.
- C Få infrastrukturfel och få underhållsarbeten. God punktlighet för medeldistanstågen påverkade långdistanstågens punktlighet positivt.
- D Färre tåg och resenärer än vanligt på grund av coronapandemin medförde att trafikstörningar inte fick samma spridning som normalt.
- E Flera händelser med stor trafikpåverkan. Omfattande underhållsarbeten. SJ körde längre tåg än planerat för att minska trängseln ombord.
- F Färre tåg och resenärer än vanligt på grund av coronapandemin medförde att trafikstörningar inte fick samma spridning som normalt.

Punktlighet medeldistanståg i Sverige, % (månadsvärden)

- A Olycka i Årstaberget. Obehöriga i spårområdet på flera platser samt åskoväder.
- B Relativt få infrastrukturproblem i områden med tät tågtrafik.
- C Få infrastrukturfel och få underhållsarbeten.
- D Flera trafikstoppande händelser (kontaktledningsrivningar, olyckor, signalfel). Underhållsarbete i Töreboda som pågick längre än planerat.
- E Många trafikstoppande fel och fordonsfel. Underhållsarbete Ludvika-Falun.

Finans

Sjs finansiella mål är avkastning på operativt kapital, nettoskuldsättningsgrad och utdelning. Dessa mått definieras inte enligt IFRS. För definitioner av Sjs alternativa nyckeltal hänvisas till Sjs Års- och hållbarhetsredovisning 2019 sidan 105 och för avstämningar till sidan 59. Jämförelsetal inom parentes avser utfall per den 30 september 2019.

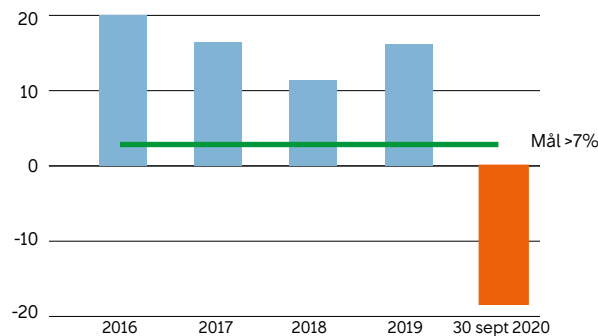
Avkastning på operativt kapital per den 30 september 2020 uppgick till -18,3 procent (17,3) vilket är under målet på >7 procent som ska nås i genomsnitt. Detta mestadels på grund av negativt rörelseresultat, till följd av det kraftigt minskade resandet under coronapandemin.

Koncernens nettoskuldsättningsgrad uppgick per den 30 september 2020 till 0,04 ggr (-0,09). Sjs kapitalstruktur är därmed starkare än vad ägarens långsiktiga mål på 0,5-1,0 anger. Förändringen i nettoskuldsättningsgrad beror mestadels på mindre likvida medel och negativt rörelseresultat till följd av coronapandemin. SJ står inför stora investeringar som kommer att öka skuldsättningen.

Givet den stora osäkerhet som finns kring vilka effekter coronapandemin och åtgärder för att bromsa smittspridningen kan få på Sjs verksamhet, fastställde årsstämman styrelsens förslag om att inte lämna någon utdelning för räkenskapsåret 2019 (50 procent för räkenskapsåret 2018).

Finansiella mål	30 sept 2020	30 sep 2019	31 dec 2019
Avkastning på operativt kapital, %, R12, (mål >7%)	-18,3	17,3	16,2
Nettoskuldsättningsgrad, ggr (mål 0,5-1,0 ggr)	0,04	-0,09	-0,14
Av styrelsen föreslagen utdelning avseende årets resultat, % (mål 30-50%)	n/a	n/a	-

Avkastning på operativt kapital, %

Information om SJ-koncernen

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Sjs risker och riskhantering beskrivs i [Sjs Års- och hållbarhetsredovisning 2019](#) på sidorna 41-42. Därutöver har följande tillkommit:

Den 19 juni publicerade SJ en annons om så kallad förhandsinsyn varigenom bolaget informerade om sin avsikt att teckna avtal med Bombardier Transportation Sweden AB avseende köp av nya snabbtåg. Tre leverantörer har inkommit med ansökan om överprövning till Förvaltningsrätten i Stockholm. Det innebär att det inträder en förlängd avtalsspärr, det vill säga SJ är förhindrat att gå vidare i upphandlingen och teckna avtal med Bombardier i avvaktan på att domstolen avgör målen. Hur lång tid dessa överprövningsprocesser tar går inte att uttala sig om.

Effekter av den pågående coronapandemin

Coronapandemin och svenska och utländska myndigheters åtgärder för att bromsa smittspridningen har stor påverkan på Sjs verksamhet. Resandet minskade i mitten av mars mycket kraftigt. Efter att restriktionerna för inrikes resor togs bort för symtomfria från den 13 juni har resandet ökat svagt från en extremt låg nivå. För att möjliggöra ett tryggt och säkert resande fortsätter SJ att spärra säten i alla bokningsbara vagnar. SJ har valt att upprätthålla trafik på samtliga linjer även om antalet avgångar minskats.

Kraftigt minskat resande påverkar Sjs intäkter direkt medan koncernens kostnader i stor utsträckning på kort sikt är fasta. SJ beslutade i slutet av mars om kraftfulla åtgärder för att minska kostnaderna. De kostnadsbesparande åtgärderna har stegvis fått effekt och följer beslutad plan. Åtgärderna har omfattat minskad produktion, korttidsarbete samt att ej verksamhetskritiska investeringar pausats. Per den 30 september bedömer SJ att verksamhetskritiska projekt inte väsentligt påverkats av coronapandemin.

Korttidsarbete infördes från den 3 april för ungefär hälften av medarbetarna inom SJ AB. Flera omförhandlingar har genomförts och sedan den 1 juli arbetar samtliga lokförare, tågvärdar, komfort- och fordonsoperatörer återigen full tid. Sedan den 1 september arbetar även flertalet administrativa medarbetare full tid. Den 1 oktober upphörde allt korttidsarbete inom SJ AB.

SJ har tagit del av stöd från de statliga paket som syftar till att mildra effekterna av coronapandemin. SJ har i Sverige fått utbetalt omställningsstöd avseende mars-april, erhållit statliga bidrag för korttidsarbete samt kompensation för sjuklönekostnader. SJ har även för avsikt att ansöka om det förlängda omställningsstöd avseende maj-juli som regeringen beslutat om. Sjs verksamhet i Norge har tagit del av det stöd som riktats specifikt till kollektivtrafiken. Sammanlagt påverkas det tredje kvartalets resultat av statliga bidrag om 235 MSEK.

Upphandlad trafik körs enligt överenskommelse med respektive trafikhuvudman. All trafik till och från Norge och Danmark har tillfälligt stoppats efter myndighetsbeslut i dessa länder.

Nyttjandevärdet bedöms fortsatt överstiga det bokförda värdet på den kassagenererande enheten per den 30 september, varför inget nedskrivningsbehov bedöms föreligga.

SJ gick in i 2020 med stark likviditet. För att ytterligare stärka likviditeten och öka den finansiella flexibiliteten har avtal tecknats den 7 april om en kreditfacilitet om 1,5 miljarder kronor med en löptid på ett år. Per den 30 september var kreditfaciliteten outnyttjad. SJ hade en stark tillgänglig likviditet om 2 039 MSEK per den 30 september, bestående av likvida medel, outnyttjad kreditfacilitet och lånelöften, se not 3 för ytterligare information.

Den kraftiga minskningen av resandet förväntas få en negativ påverkan även på fjärde kvartalets resultat.

Händelser efter balansdagen

För att delfinansiera inköp av 30 nya snabbtåg har styrelsen för SJ AB beslutat att upplåna cirka 1 500 MSEK. Lånet har en löptid på 13 år och utbetalades under oktober.

Inga övriga händelser har inträffat efter den 30 september som bedöms få en väsentlig påverkan på koncernens eller moderbolagets räkenskaper.

Organisationsförändringar

Monica Lingegård tillträdde som ny vd för SJ AB och koncernchef den 17 augusti.

Claes Broström gick i pension den 15 september. Claes Broström har ingått i Sjs koncernledning med ansvar för Sjs stora fordonsprojekt.

Definitioner och mätmetoder

Denna rapport innehåller finansiella nyckeltal i enlighet med det ramverk som SJ tillämpar, vilket baseras på IFRS. Därutöver finns andra nyckeltal (alternativa nyckeltal) som används av företagsledningen och andra intressenter för att analysera trender och utvecklingen av koncernens verksamhet som inte direkt kan utläsas eller härledas ur de finansiella rapporterna. Sjs intressenter bör inte betrakta dessa alternativa nyckeltal som substitut, utan snarare som komplement till den finansiella rapportering som upprättats i enlighet med IFRS. Observera att de alternativa nyckeltal som SJ definierat kan skilja sig från andra företags definitioner av samma begrepp. För definitioner hänvisas till [Sjs års- och hållbarhetsredovisning 2019](#) sidan 105.

Koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat

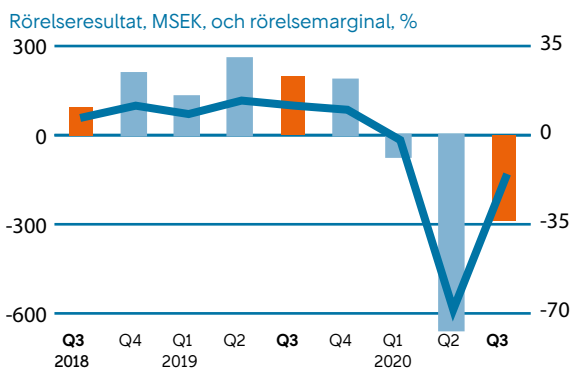
MSEK	Juli-sept 2020	Juli-sept 2019	Jan-sept 2020	Jan-sept 2019	Rullande 12 månader	Helår 2019
Nettoomsättning	1 359	2 048	4 141	6 294	6 449	8 602
Övriga rörelseintäkter	235	–	302	6	303	7
Summa rörelsens intäkter	1 594	2 048	4 443	6 300	6 752	8 609
Personalkostnader	-622	-582	-1 935	-1 912	-2 598	-2 576
Av- och nedskrivningar	-232	-279	-684	-828	-966	-1 110
Övriga kostnader	-1 028	-1 062	-2 841	-3 047	-4 007	-4 213
Summa rörelsens kostnader	-1 883	-1 923	-5 460	-5 787	-7 571	-7 898
Resultat från andelar i intressebolag	0	73	0	73	-12	61
Rörelseresultat	-289	198	-1 017	586	-831	772
Finansnetto	9	0	-13	6	-15	5
Resultat före skatt	-279	198	-1 030	592	-846	776
Skatt på periodens resultat	59	-21	219	-106	167	-157
Periodens resultat	-220	176	-811	487	-679	619
Hänförligt till:						
Moderbolagets aktieägare	-220	176	-811	487	-679	619
Resultat per aktie (före och efter utspädning), SEK	-55,1	44,1	-202,7	121,7	-169,7	154,7
Genomsnittligt antal aktier, tusental	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Övrigt totalresultat						
<i>Poster som kommer att omklassificeras till resultatet</i>						
Kassaflödessäkringar						
- förändring i verkligt värde	-7	-1	-33	7	-35	5
- omklassificering till resultaträkningen	-1	1	-1	1	1	2
Uppskjuten skatt	2	0	7	0	5	-2
Övrigt totalresultat för perioden	-6	0	-27	7	-29	5
Totalresultat för perioden	-226	176	-838	494	-708	624
Hänförligt till:						
Moderbolagets aktieägare	-226	176	-838	494	-708	624

Kommentarer till koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat

Resultatutveckling tredje kvartalet 2020

Rörelseresultat

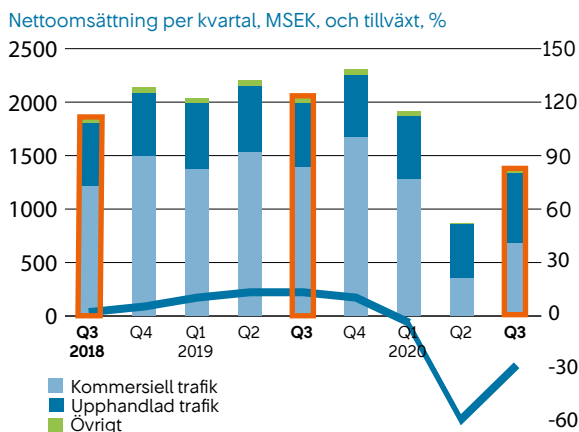
Rörelseresultatet för det tredje kvartalet minskade kraftigt till -289 MSEK (198), vilket motsvarar en rörelsemarginal på -18,1 procent (9,7). Kvartalet påverkades starkt av coronapandemin och de åtgärder myndigheterna har vidtagit för att minska smittspridningen. SJ har vidtagit åtgärder för att minska kostnaderna vilka följer beslutad plan. Eftersom intäkterna minskat i högre och snabbare takt än kostnaderna har koncernens rörelseresultat påverkats negativt under det tredje kvartalet. Resandeutvecklingen¹ för det tredje kvartalet uppgick till -52 procent och belägningsgraden minskade avsevärt jämfört med samma kvartal föregående år.

Intäkter

Sjs nettoomsättning uppgick till 1 359 MSEK (2 048), en minskning med 33,6 procent jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Intäkter från den upphandlade trafiken i Norge som hade trafikstart i juni har delvis motverkat minskningen. Kvartalet har påverkats av kraftigt minskat resande till följd av coronapandemin och de åtgärder som myndigheterna har vidtagit för att minska smittspridningen. Resandeutvecklingen¹ uppgick under det tredje kvartalet till -52 procent, vilket är den främsta orsaken till den minskade nettoomsättningen inom kommersiell trafik. Omsättningen inom upphandlad trafik har sammantaget ökat något på grund av trafikstarten i Norge.

Nettoomsättningen påverkades även av att SJ AB fortsatt låtit samtliga resenärer, oavsett flexibilitetsnivå på biljetten, avboka sin SJ-resa och få värdebevis på motsvarande belopp. Prissättningen har tillfälligt ändrats av Sjs biljetter så att den ombokningsbara biljetten har fått samma pris som den ej ombokningsbara biljetten. Yielden (biljettpris per personkilometer) ökade mestadels på grund av att biljetter köptes betydligt närmare avgång. Sjs

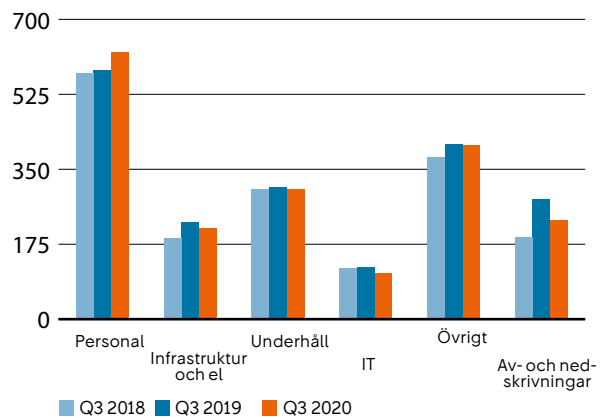
utbud var lägre jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Även bistroförsäljningen minskade kraftigt till följd av det minskade resandet.

Övriga rörelseintäkter ökade främst på grund av det omställningsstöd som SJ AB har erhållit samt bedömer att det är rimligt säkert att SJ AB kommer att erhålla avseende innevarande period. Även den norska verksamheten har erhållit statligt stöd.

Kostnader

Totalt minskade Sjs kostnader med 2,1 procent. Det lägre kostnadsutfallet förklaras av de åtgärder som vidtagits på grund av coronapandemin vilka följer beslutad plan. De åtgärder som vidtagits omfattar bland annat korttidsarbete, minskad produktion och att ej verksamhetskritiska projekt har pausats. Minskningen motverkas i hög utsträckning av kostnader för den upphandlade trafiken i Norge som hade trafikstart i juni.

Utveckling per kostnadslag, MSEK

Personalkostnaderna ökade jämfört med samma period föregående år. Det förklaras främst av kostnader för nya medarbetare i den upphandlade trafiken i Norge och årlig lönerrevision. Ökningen motverkades till viss del av att statliga bidrag för korttidsarbete och kompensation för sjuklönekostnader har erhållits om 11 MSEK samt färre timanställda.

Den minskade produktionen har påverkat kostnaderna för infrastruktur och underhåll. Även kostnaden för service ombord har minskat till följd av det lägre resandet. Kostnadsminskningarna motverkas i hög utsträckning av kostnader för den upphandlade trafiken i Norge som hade trafikstart i juni samt avsättning för framtida osäkerhet avseende avtal inom upphandlad trafik. SJ har fortsatt att satsa på verksamhetskritiska projekt medan övriga projekt pausats tills vidare på grund av coronapandemin vilket resulterat i lägre kostnader jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

Av- och nedskrivningar minskade jämfört med samma period föregående år, vilket beror på lägre avskrivningar på nyttjanderättstillgångar samt på att avskrivningstiden för fordon (stomme) har reviderats till följd av att nyttjandeperioden bedöms vara längre för vissa fordon. Avskrivningstiden har därmed ändrats för dessa fordon från 20-25 år till 30 år från och med 1 januari 2020.

1. Resandeutveckling inkluderar resande med SJ-biljett avseende kommersiell trafik och upphandlad trafik exklusive resande med periodkort inom upphandlad trafik. Dock ingår samtligt resande med periodkort inom ramen för Movingo-avtalet.

Resultatutveckling tredje kvartalet 2020

forts

Finansnetto, skatt och periodens resultat

Sjs finansnetto uppgick till 9 MSEK (0), vilket främst består av orealiserad värdeförändring på obligationer.

Koncernens resultat före skatt uppgick till -279 MSEK (198). Periodens skatt uppgick till 59 MSEK (-21). Den effektiva skattesatsen uppgick till 21,1 procent (-10,7).

Föregående års låga skattesats beror främst på ej skattepliktig realisationsvinst i moderbolaget vid avyttringen av intressebolag.

Periodens resultat uppgick till -220 MSEK (176).

Resultatutveckling januari-september 2020

Rörelseresultat

Rörelseresultatet för årets nio första månader minskade kraftigt till -1 017 MSEK (586), vilket motsvarar en rörelsemarginal på -22,9 procent (9,3). Perioden inleddes med en stark resandeutveckling¹ på 9 procent och hög beläggingsgrad under januari och februari, men motverkades av kraftigt minskat resande från mitten av mars till följd av coronapandemin och de åtgärder som vidtogs för att minska smittspridningen. Resandeutvecklingen¹ för årets nio första månader uppgick sammantaget till -47 procent. Det kraftigt minskade resandet under det andra och tredje kvartalet påverkade rörelseresultatet negativt då intäkterna minskade i högre och snabbare takt än kostnaderna som i stor utsträckning är fasta på kort sikt. SJ har vidtagit kraftfulla åtgärder för att minska kostnaderna vilka följer beslutad plan.

Finansnetto, skatt och periodens resultat

Sjs finansnetto uppgick till -13 MSEK (6), vilket främst består av orealiserad värdeförändring på obligationer.

Koncernens resultat före skatt uppgick till -1 030 MSEK (586). Aktuell skatt uppgick till 219 MSEK (-106). Den effektiva skattesatsen uppgick till 21,3 procent (-17,8).

Periodens resultat uppgick till -811 MSEK (487).

Koncernens rapport över finansiell ställning i sammandrag

MSEK	30 sept 2020	30 sept 2019	31 dec 2019
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	4 938	5 017	5 020
Nyttjanderättstillgångar	793	939	1 016
Immateriella tillgångar	323	234	239
Övriga långfristiga tillgångar	145	92	106
Summa anläggningstillgångar	6 200	6 282	6 381
Omsättningstillgångar			
Varulager	7	9	9
Kortfristiga fordringar	793	1 039	653
Kortfristiga placeringar	1 054	2 008	2 483
Kassa och bank	439	360	204
Summa omsättningstillgångar	2 293	3 416	3 348
SUMMA TILLGÅNGAR	8 493	9 698	9 729
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Summa eget kapital	4 334	5 028	5 170
Långfristiga skulder			
Leasingskulder	478	566	694
Övriga räntebärande skulder	727	793	769
Avsättningar	263	187	225
Uppskjutna skatteskulder	191	453	462
Summa långfristiga skulder	1 658	1 999	2 150
Kortfristiga skulder			
Leasingskulder	293	362	293
Övriga räntebärande skulder	109	98	98
Avsättningar	434	264	311
Icke räntebärande skulder	1 664	1 947	1 707
Summa kortfristiga skulder	2 500	2 671	2 409
Summa skulder	4 158	4 670	4 559
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	8 493	9 698	9 729

Kommentarer till koncernens rapport över finansiell ställning

Jämförelsetal avseende kommentarer till koncernens rapport över finansiell ställning är den 31 december 2019.

Tillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Koncernens materiella anläggningstillgångar uppgick till 4 938 MSEK (5 020) och utgörs till största delen av tågfordon. SJs fordonsflotta består främst av SJ 3000, X 2000, dubbeldäckare samt lok och personvagnar. Investeringar avseende materiella anläggningstillgångar uppgick till 341 MSEK (354) och avsåg främst X 2000.

Nyttjanderättstillgångar

Koncernens nyttjanderättstillgångar består främst av hyresavtal för lokaler, vilka totalt uppgick till 793 MSEK (1 016).

Immateriella tillgångar

Koncernens immateriella tillgångar uppgick till 323 MSEK (239) och utgörs främst av balanserade utgifter för utveckling för verksamhetsnära IT-system. Investeringar avseende immateriella tillgångar uppgick till 123 MSEK (73) och avsåg ny ekonomiplattform, utveckling av nytt planeringssystem och anpassning av IT-system.

Omsättningstillgångar

Kortfristiga placeringar uppgick till 1 054 MSEK (2 483), där minskningen främst förklaras av att kortfristiga placeringar om 1 476 MSEK har förfallit samt avyttrats för att stärka koncernens likviditet.

Skulder

Räntebärande skulder

Koncernens leasingsskuld uppgick till 771 MSEK (987) och övriga räntebärande skulder till 836 MSEK (867). Övriga räntebärande skulder utgörs främst av lån för finansiering av SJ 3000 samt för moderniseringen av X 2000. Lånen har en återstående löptid på 4 till 6 år.

Avsättningar

Koncernens avsättningar uppgick till 697 MSEK (536), ökningen beror på avsättning för framtida osäkerhet avseende avtal inom upphandlad trafik samt de värdebevis som utställts då SJ tillfälligt ändrat på ombokningsreglerna så att samtliga resenärer, oavsett flexibilitetsnivå på biljetten, kan avboka sin SJ-resa och få värdebevis på motsvarande belopp.

Koncernens rapport över förändring i eget kapital i sammandrag

MSEK	30 sept 2020	30 sept 2019	31 dec 2019
Ingående balans den 1 januari	5 170	4 740	4 740
Periodens resultat	-811	487	619
Övrigt totalresultat för perioden	-27	7	5
Totalresultat för perioden	-838	494	624
Valutakursdifferens	1	0	0
Årets förändring i intressebolag	–	-12	–
Utdelning till aktieägare	–	-194	-194
Utgående balans	4 334	5 028	5 170

Kommentarer till koncernens rapport över förändring i eget kapital

Jämförelsetal avseende kommentarer till koncernens rapport över förändring i eget kapital är den 31 december 2019.

Eget kapital

Koncernens eget kapital uppgick till 4 334 MSEK (5 170). Förändringen förklaras av periodens totalresultat.

Koncernens rapport över kassaflöden i sammandrag

MSEK	Juli-sept 2020	Juli-sept 2019	Jan-sept 2020	Jan-sept 2019	Rullande 12 månader	Helår 2019
Resultat före skatt	-279	198	-1 030	592	-846	776
<i>Ej kassaflödespåverkande poster</i>						
Av- och nedskrivningar	232	279	684	828	966	1 110
Övriga ej kassaflödespåverkande poster	17	-47	119	-115	178	-56
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	-30	429	-227	1 305	298	1 830
Kassaflöde från rörelsekapital	3	-55	-177	187	-27	337
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-27	374	-404	1 492	271	2 167
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-131	-134	-341	-354	-539	-552
Investeringar i immateriella tillgångar	-31	-24	-123	-73	-147	-97
Övrig investeringsverksamhet	652	-250	1 381	-357	875	-863
Kassaflöde från investeringsverksamheten	491	-407	917	-784	190	-1 512
Amortering upplåning och leasingsskuld	-101	-123	-278	-344	-381	-448
Utdelning till aktieägare	-	-	-	-194	-	-194
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-101	-123	-278	-539	-381	-642
Periodens kassaflöde	362	-156	235	169	79	13
Likvida medel vid periodens början	77	516	204	191	204	191
Likvida medel vid periodens slut	439	360	439	360	283	204

Kommentarer till koncernens rapport över kassaflöden

Jämförelsetal avseende kommentarer till koncernens kassaflöde är januari - september 2019.

Kassaflöde från den löpande verksamheten

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till -404 MSEK (1 492). Minskningen är en följd av ett kraftigt minskat resande från mitten av mars till följd av coronapandemin och de åtgärder som myndigheterna har vidtagit för att minska smittspridningen, vilket resulterat i ett lägre resultat.

Kassaflöde från investeringsverksamheten

Kassaflöde från investeringsverksamheten uppgick till 917 MSEK (-784).

Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till -341 MSEK (-354), varav -330 MSEK (-347) avsåg investeringar i fordon.

Investeringar i immateriella tillgångar uppgick till -123 MSEK (-73) och avsåg bland annat investeringar för ny ekonomiplattform, utveckling av nytt planeringssystem och anpassning av IT-system.

Periodens förvärv av kortfristiga placeringar uppgick till -52 MSEK (-695), medan avyttring och förfall av kortfristiga placeringar uppgick till 1 476 MSEK (215).

Kassaflöde från finansieringsverksamheten

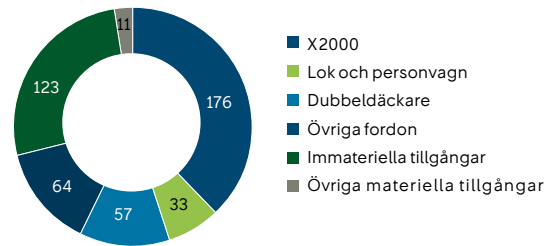
Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgick till -278 MSEK (-539). SJ har amorterat -62 MSEK (-72) enligt plan på upptagna lån. Amortering av leasingsskulden uppgick till -216 MSEK (-261). SJ ABs årsstämma fastställde styrelsens förslag att inte lämna någon utdelning för räkenskapsåret 2019 till följd av osäkerhet kring coronapandemins effekter. Föregående års utdelning uppgick till 194 MSEK.

Koncernens investeringar

Under de närmaste åren avser SJ att investera cirka 12 miljarder kronor i nya och befintliga tåg för att kunna erbjuda framtidens klimatsmarta resor. Dessutom fortsätter SJ att löpande investera i förbättrad säkerhet, prestanda och kundupplevelse, däribland egna, digitala säljkanaler.

Investeringarna i materiella anläggningstillgångar uppgick under januari-september till 341 MSEK (354 MSEK under samma period 2019). Investeringarna avsåg främst X 2000. Investeringar avseende immateriella tillgångar uppgick under samma period till 123 MSEK (73 MSEK under samma period 2019) och avsåg bland annat ny ekonomiplattform och utveckling av nytt planeringssystem.

Totala investeringar januari-september 2020, MSEK

Sjs nya X 2000 – en hållbar investering

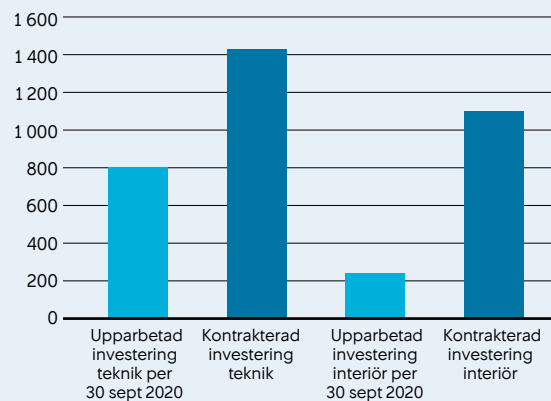
SJ genomför en omfattande modernisering av X 2000 genom att investera i ny teknik och helt ny interiör. Kravställningen på framtidens X 2000 har tagits fram tillsammans med SJs kunder och medarbetare.

Inom teknikuppgaderingen pågår ombyggnationen av det sjätte fordonet och övertagande av de första fordonen förbereds. Myndighetsgodkännande i Sverige och Norge har erhållits. Montering av inredning i fordon nummer två pågår och detta fordon blir det första som tas i trafik. Inredningen på nya X 2000 tilldelades i början av sommaren utmärkelsen Best of the best i ansedda designtävlingen Red dot.

Förutom kontrakterade investeringar i teknik och interiör ingår även utbyte av övrig teknik som exempelvis boggiramar och dörrsystem.

Satsningen på nya X 2000 uppgår totalt till cirka 3,5 miljarder kronor och det första tåget beräknas att tas i trafik under kommande vinter. Per den 30 september hade sedan projektstart totalt 805 MSEK upparbetats avseende teknik och 243 MSEK avseende interiör.

Upparbetad investering X 2000, MSEK

Noter

Not 1: Redovisningsprinciper

Denna delårsrapport har upprättats i enlighet med IAS 34 "Delårsrapportering" och Årsredovisningslagen. Moderbolagets delårsrapport är upprättad enligt Årsredovisningslagen, kapitel 9, och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2. De tillämpade redovisningsprinciperna överensstämmer med de som presenteras i SJs Års- och hållbarhetsredovisning 2019 som finns tillgänglig på www.sj.se förutom avseende ändrad bedömning av avskrivningstid för fordon (stomme), och redovisningsprincip för statliga bidrag se nedan.

Nya eller ändrade redovisningsstandarder bedöms inte ha någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter.

Ändrad bedömning av avskrivningstid för fordon (stomme) tillämpas från 1 januari 2020

Avskrivningstiden för fordon (stomme) har reviderats till följd av att nyttjandeperioden bedöms vara längre för nyinköpta fordon. Avskrivningstiden har därmed ändrats från 20-25 år till 30 år för dubbeldäckare (X40), SJ 3000 (X55) och nyinköpta fordon från och med den 1 januari 2020. Den nya avskrivningstiden tillämpas från och med den 1 januari 2020.

Redovisningsprincip för statliga bidrag

SJ har erhållit statliga bidrag för korttidsarbete och kompensation för sjuklönekostnader vilka redovisas som en reduktion av personalkostnader. Dessa redovisas i resultaträkningen i samma period som de kostnader bidragen är avsedda att täcka redovisas.

SJ har och kommer att ansöka om omställningsstöd, vilket redovisas som en övrig intäkt, till den del det bedöms föreligga rimlig säkerhet att villkoren uppfyllts och bidragen har erhållits/kommer att erhållas.

Det finns inga eventalförpliktelser som är knutna till de statliga bidragen. Koncernen har inte erhållit några andra former av statliga stöd.

Not 2: Intäkter

MSEK	1 juli-30 sept 2020				1 juli-30 sept 2019			
	Kommersiell trafik	Upphandlad trafik	Övrigt	Summa	Kommersiell trafik	Upphandlad trafik	Övrigt	Summa
<i>Tidpunkt för uppfyllande av prestationsåtagande</i>								
Vid en given tidpunkt	628	187	20	835	1 299	247	54	1 601
Över tid	50	474	-	524	89	357	-	447
Summa nettoomsättning	677	662	20	1 359	1 389	605	54	2 048

MSEK	1 januari-30 sept 2020				1 januari-30 sept 2019			
	Kommersiell trafik	Upphandlad trafik	Övrigt	Summa	Kommersiell trafik	Upphandlad trafik	Övrigt	Summa
<i>Tidpunkt för uppfyllande av prestationsåtagande</i>								
Vid en given tidpunkt	2 116	505	71	2 691	4 010	701	157	4 868
Över tid	188	1 261	-	1 449	275	1 151	-	1 426
Summa nettoomsättning	2 303	1 766	71	4 141	4 286	1 851	157	6 294

Uppdelningen av intäkter utgår från Sjs affärsmodell. SJ bedriver dels kommersiell trafik i egen regi, dels trafik som upphandlats av regionala kollektivtrafikmyndigheter och nationell trafikupphandlingsmyndighet. Utöver intäkter från kommersiell och upphandlad trafik har SJ intäkter från exempelvis försäljning ombord, så kallad bistroförsäljning vilka redovisas under "Övrigt".

Prestationsåtagandet för den kommersiella trafiken bedöms vara uppfyllt i samband med att resan inträffar, periodkort redovisas över tid. För upphandlad trafik bedöms prestationsåtagandet avseende åtagandet mot trafikupphandlingsmyndigheten uppfyllas löpande under kontraktstiden, intäkter från biljettförsäljning redovisas i samband med att resan inträffar.

Not 3: Upplysning om finansiella instrument

Verkligt värde

De finansiella instrument som värderas till verkligt värde avser: - derivatinstrument, obligationer och andra långfristiga fordringar som uppgår till 1 094 MSEK (2 078 MSEK per 30 september 2019 och 2 254 MSEK per 31 december 2019) och tillhör nivå 2 i verkligt värde hierarkin, samt - räntefonder om 0 MSEK (0 MSEK per 30 september 2019 och 300 MSEK per 31 december 2019) som tillhör nivå 1 i verkligt värde hierarkin.

För finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde anses det bokförda värdet vara en rimlig uppskattning av verkligt värde. Sjs kreditvillkor avseende banklån antas enligt en approximativ uppskattning vara att betrakta som marknadsmässiga, och då skulderna löper med rörlig STIBOR-baserad ränta antas skuldernas storlek vara en korrekt bedömning av det verkliga värdet. Information om redovisningsprinciper och de metoder som använts för att beräkna verkligt värde finns beskrivet i not 15 i Sjs Års- och hållbarhetsredovisning 2019.

Upplåning

Sammanställning över upplåning, kredit- och facilitetsramar:

MSEK	30 sept 2020		30 sept 2019	
	Upplåning	Facilitetsram	Upplåning	Facilitetsram
Upplåning	793	-	875	-
Leasingskuld	771	-	928	-
Revolverande kreditfacilitet	-	1 500	-	-
Checkräkningskredit	-	100	-	100
Summa	1 564	1 600	1 803	100

Moderbolagets resultaträkning i sammandrag

MSEK	Juli-sept 2020	Juli-sept 2019	Jan-sept 2020	Jan-sept 2019	Rullande 12 månader	Helår 2019
Nettoomsättning	987	1 837	3 227	5 611	5 331	7 715
Övriga rörelseintäkter	195	–	250	6	250	7
Summa rörelsens intäkter	1 182	1 837	3 476	5 617	5 581	7 722
Personalkostnader	-449	-495	-1 519	-1 614	-2 077	-2 172
Av- och nedskrivningar	-154	-194	-463	-577	-660	-774
Övriga kostnader	-851	-1 059	-2 554	-3 027	-3 695	-4 168
Summa kostnader	-1 455	-1 748	-4 537	-5 218	-6 432	-7 113
Rörelseresultat	-272	89	-1 061	399	-851	609
Resultat från andelar i koncernbolag	–	–	–	2	–	2
Resultat från andelar i intressebolag	–	99	–	99	–	99
Finansiella intäkter och kostnader	13	3	-5	15	-5	15
Resultat efter finansnetto	-260	191	-1 065	515	-856	725
<i>Bokslutsdispositioner:</i>						
Lämnade koncernbidrag	–	–	–	–	-6	-6
Erhållna koncernbidrag	–	–	–	–	81	81
Avsättning periodiseringsfond	–	–	–	–	-251	-251
Summa bokslutsdispositioner	–	–	–	–	-176	-176
Resultat före skatt	-260	191	-1 065	515	-1 031	549
Aktuell skatt	55	-20	228	89	218	-99
Periodens resultat	-204	171	-838	426	-814	450

Kommentarer till moderbolagets resultaträkning

Resultatutveckling tredje kvartalet 2020.

Moderbolaget SJ ABs verksamhet består av tågtrafik med därtill förenlig verksamhet samt huvudkontorets funktioner. Trafikintäkter från såväl kommersiell trafik som upphandlad trafik utgör den dominerande intäktskällan.

Tredje kvartalet påverkades starkt av coronapandemin och de åtgärder som myndigheter vidtog för att minska smittspridningen. SJ har vidtagit åtgärder för att minska kostnaderna vilka följer beslutad plan. Eftersom intäkterna minskat i högre och snabbare takt än kostnaderna har moderbolagets rörelseresultat påverkats negativt under det tredje kvartalet, se sidan 7 för ytterligare information.

Övriga rörelseintäkter ökade främst på grund av det omställningsstöd som har erhållits samt bedömer att det är rimligt säkert att SJ AB kommer att erhålla avseende innevarande period.

Medelantal anställda i moderbolaget per den 30 september uppgick till 2 818 (2 954). Minskningen avser mestadels färre timanställda, anställda som korttidsarbetat under perioden har inkluderats i medelantal anställda.

Moderbolagets finansiella intäkter och kostnader uppgick till 13 MSEK (3), vilket främst består av orealiserad värdeförändring på obligationer i det tredje kvartalet, vilket till viss del motverkat den negativa värdeförändringen på obligationerna i det första kvartalet.

Resultat före skatt för tredje kvartalet uppgick till -260 MSEK (191). Den effektiva skattesatsen uppgick till 21,2 procent (-10,5). Föregående års låga skattesats beror främst på ej skattepliktig realisationsvinst i moderbolaget vid avyttringen av intressebolag.

Periodens resultat för tredje kvartalet uppgick till -204 MSEK (171).

Moderbolagets balansräkning i sammandrag

MSEK	30 sept 2020	30 sept 2019	31 dec 2019
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	4 947	5 015	5 033
Immateriella anläggningstillgångar	321	234	239
Finansiella anläggningstillgångar	181	167	168
Summa anläggningstillgångar	5 450	5 416	5 440
Omsättningstillgångar			
Varulager	7	9	9
Kortfristiga fordringar	711	1 018	662
Kortfristiga placeringar	1 054	2 008	2 483
Kassa och bank	439	359	203
Summa omsättningstillgångar	2 211	3 394	3 356
SUMMA TILLGÅNGAR	7 661	8 810	8 796
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
	3 932	4 751	4 775
Obeskattade reserver			
Perioderingsfond	384	133	384
Summa obeskattade reserver	384	133	384
Skulder			
Avsättningar	792	857	910
Långfristiga skulder	707	792	768
Kortfristiga skulder	1 846	2 277	1 959
Summa skulder	3 345	3 926	3 637
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	7 661	8 810	8 796

Kommentarer till moderbolagets balansräkning

Jämförelsetal avseende kommentarer till moderbolagets balansräkning är den 31 december 2019.

Kortfristiga placeringar uppgick till 1 054 MSEK (2 483), där minskningen främst förklaras av att kortfristiga placeringar om 1 476 MSEK har förfallit samt avyttrats för att stärka moderbolagets likviditet.

Eget kapital i moderbolaget var 3 932 MSEK (4 775). Förändringen beror på periodens resultat.

Koncernöversikt per kvartal i siffror¹

	Q3 2020	Q2 2020	Q1 2020	Q4 2019	Q3 2019	Q2 2019	Q1 2019	Q4 2018	Q3 2018
Rörelsens intäkter, MSEK	1 594	933	1 916	2 309	2 048	2 212	2 041	2 144	1 848
- varav nettoomsättning, MSEK	1 359	868	1 914	2 308	2 048	2 208	2 038	2 142	1 848
Rörelsens kostnader, MSEK	-1 883	-1 589	-1 988	-2 111	-1 923	-1 954	-1 911	-1 940	-1 757
Rörelseresultat, MSEK	-289	-656	-72	186	198	258	130	208	95
Rörelsemarginal, %	-18,1	-70,4	-3,8	8,1	9,7	11,7	6,4	9,7	5,1
Periodens resultat, MSEK	-220	-489	-101	132	176	205	105	150	73
Resultat per aktie (före och efter utspädning), SEK	-55,1	-122,4	-25,3	33,0	44,1	51,3	26,2	37,4	18,2
Periodens kassaflöde, MSEK	362	-633	506	-156	-156	-20	345	-170	359
Investeringar i immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar, MSEK	-162	-123	-179	-222	-158	-145	-124	-177	-121
Finansiella mål									
Avkastning på operativt kapital, % (mål >7%)	-18,3	-7,6	12,4	16,2	17,3	15,4	12,6	11,4	10,6
Nettoskudsättningsgrad, ggr (mål 0,5-1,0 ggr)	0,04	0,00	-0,12	-0,14	-0,09	-0,03	0,02	-0,14	-0,13
Av styrelsen föreslagen utdelning avseende årets resultat, % (mål 30-50%)	n/a	n/a	n/a	- ²	n/a	n/a	n/a	50	n/a
Avstämning operativt kapital och avkastning operativt kapital									
Genomsnittligt eget kapital	4 858	4 993	5 042	4 949	4 815	4 721	4 648	4 612	4 592
Genomsnittliga räntebärande avsättningar	154	155	157	157	157	156	156	156	157
Genomsnittliga övriga räntebärande skulder ³	1 743	1 796	1 844	1 916	1 699	1 484	1 262	1 014	1 038
Genomsnittliga likvida medel	322	293	389	416	442	397	260	161	101
Genomsnittliga övriga räntebärande tillgångar	1 898	2 092	2 042	1 841	1 630	1 488	1 473	1 507	1 543
Genomsnittligt operativt kapital	4 535	4 560	4 612	4 765	4 600	4 476	4 333	4 114	4 144
Rörelseresultat, R12	-831	-345	570	772	794	691	546	468	441
Avkastning operativt kapital, %	-18,3	-7,6	12,4	16,2	17,3	15,4	12,6	11,4	10,6
Avstämning nettoskuld och nettoskudsättningsgrad									
Räntebärande avsättningar	149	150	152	160	156	155	157	159	155
Övriga räntebärande skulder ³	1 607	1 704	1 767	1 854	1 819	1 942	1 989 ³	962	988
Likvida medel	439	77	710	204	360	516	536	191	361
Övriga räntebärande tillgångar	1 126	1 768	1 807	2 557	2 080	1 717	1 511	1 589	1 396
Nettoskuld (+)/ nettokassa (-)	191	10	-598	-747	-465	-136	99	-659	-614
Eget kapital	4 334	4 559	5 056	5 170	5 028	4 852	4 849	4 740	4 592
Nettoskudsättningsgrad, ggr	0,04	0,00	-0,12	-0,14	-0,09	-0,03	0,02	-0,14	-0,13
Icke-finansiella nyckeltal									
Medelantal anställda	4 018 ⁵	3 810 ^{4,5}	3 843	3 800	3 785	3 802 ⁴	3 750	3 734	3 767
Sjukfrånvaro, % (R12)	6,2	5,8 ⁴	5,3	4,9	4,9 ⁴	5,1 ⁴	5,1	5,2	5,3
Punktlighet långdistanståg (fjärr- och nattåg), 5 min, %	86	86	89	85	82	82	81	82	75
Punktlighet medeldistanståg (regionaltåg), 5 min, %	93	95	95	92	93	92	92	90	88
Punktlighet kortdistanståg (pendeltåg), 3 min, %	96	96	95	94	95	94	93	92	93

1. För definition av finansiella och icke-finansiella nyckeltal hänvisas till Sjs Års- och hållbarhetsredovisning 2019 sidorna 105-106.

2. Sjs årsstämma fastställde styrelsens förslag att inte lämna någon utdelning för räkenskapsåret 2019 till följd av osäkerhet kring coronapandemins effekter.

3. Avser räntebärande skulder och leasingkulder i koncernens rapport över finansiell ställning i sammandrag. Leasingkulden ökade med 1 145 MSEK den 1 januari 2019 på grund av tillämpningen av IFRS 16 "leasingavtal".

4. Perioden är brutten en månad tidigare än vad som anges (exempelvis utfall för Q2 avser mars-maj).

5. Anställda som korttidsarbetat under perioden har inkluderats i medelantal anställda.

Försäkran

Styrelsen och den verkställande direktören försäkrar att rapport över tredje kvartalet 2020 ger en rättvisande översikt av moderbolagets och koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm den 20 oktober 2020

Siv Svensson
Styrelsens ordförande

Ulrika Dellby
Styrelseledamot

Lennart Käll
Styrelseledamot

Per Matses
Styrelseledamot

Ulrika Nordström
Styrelseledamot

Klas Wählberg
Styrelseledamot

Per Hammarqvist
Arbetsagarrepresentant

Hans Pilgaard
Arbetsagarrepresentant

Stefan Zetterlund
Arbetsagarrepresentant

Monica Lingegård
Verkställande direktör

Granskningsrapport

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av delårsrapporten för SJ AB (publ) för perioden 1 januari till 30 september 2020. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med IAS 34 och årsredovisningslagen. Vårt ansvar är att uttala en slutsats om denna delårsrapport grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med International Standard on Review Engagements ISRE 2410 Översiktlig granskning av finansiell delårsinformation utförd av företagets valda revisor. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig gransk-

ning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisions sed i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapporten inte, i allt väsentligt, är upprättad för koncernens del i enlighet med IAS 34 och årsredovisningslagen samt för moderbolagets del i enlighet med årsredovisningslagen.

Stockholm den 20 oktober 2020

Deloitte AB

Peter Ekberg
Auktoriserad revisor

Rapporttillfällen

Rapport för fjärde kvartalet och helåret 2020	11 februari 2021
Rapport för första kvartalet 2021	28 april 2021
Rapport för andra kvartalet 2021	14 juli 2021
Rapport för tredje kvartalet 2021	28 oktober 2021
Rapport för fjärde kvartalet och helåret 2021	februari 2022

För frågor kring rapporten, vänligen kontakta SJs presstjänst på 010-751 51 84.

Ekonomisk information beställs från SJ AB, Stab Ekonomi, 105 50 Stockholm och finns även på sj.se.

Vision:

Ett SJ att lita på
och längta till

Affärsidé:

SJ ska erbjuda marknadens mest kundnära och hållbara resande i egen regi och i samarbete med andra. Det innebär att vi ska vara bäst på att tillgodose kundernas behov och att socialt, miljömässigt och ekonomiskt ansvar ska gå hand i hand genom hela vår verksamhet.

Värdeord:

Pålitligt,
Enkelt, Mänskligt
och Härligt

Syfte:

Vi för människor
närmare varandra,
varje dag

SJ är ett svenskt reseföretag som erbjuder hållbara tågresor i egen regi och i samarbete med andra. Koncernen hade 4 600 medarbetare och en omsättning på cirka 8,6 miljarder kronor under 2019. Som marknadsledande tågoperatör knyter SJ ihop Sverige, liksom Skandinavien och huvudstäderna. Varje dag väljer 150 000 personer att resa med någon av SJs 1 220 avgångar från 291 stationer. SJ ägs av svenska staten och har som uppdrag att driva lönsam persontrafik på järnväg.